

Oikeusministeriö
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Asia: Lausuntopyyntö 13.7.2009 Dnro 8/31/2007

Viite: Eräiden kärjäoikeuksien asiallinen toimivalta

Helsingin kärjäoikeus toteaa, että työryhmän tehtävänä on ollut valmistella 1.1.2010 voimaan tulevasta kärjäoikeuksien rakennemuutoksesta johtuvat, enimmäkseen teknisluotoiset säädösmuutokset. Kun kärjäoikeusuudistus ei vaikuta Helsingin kärjäoikeuden asialliseen toimivaltaan, kärjäoikeudella ei ole huomautettavaa ehdotettuihin säädöksiin. Asian tärkeän merkityksen vuoksi kärjäoikeus kuitenkin kiinnittää huomiota eräisiin mietinnön kohtiin.

Voimassa olevissa laeissa tiettyä erityisasiantuntemusta vaativat asiaryhmät on keskitetty käsiteltäviksi tietyissä kärjäoikeuksissa. Mietinnön mukaan "näin voidaan taata paremmin asiassa vaadittavan asiantuntemuksen ja erikoistumisen syntyminen sekä yhdenmukaisen linjan kehittyminen ratkaisukäytännössä. Näihin kärjäoikeuksien asiallista toimivaltaa koskeviin säännöksiin on tehtävä ne tarkistukset, joita kärjäoikeusverkoston uudistaminen edellyttää".

Helsingin kärjäoikeus yhtyy työryhmän näkemykseen. Erityisasiantuntemusta edellyttävien asiaryhmien keskittämistä tiettyihin kärjäoikeuksiin on jatkettava. Tuomarin on vaikea ylläpitää tietyn oikeudenalan erityisosaamistaan, jos hänen käsiteltäväkseen tulee vuosittain vain muutama asia sanotulta oikeudenalalta, ja pahimmassa tapauksessa jonain vuonna ei yhtään asiaan kuten mietinnön mukaan näyttää joissain kärjäoikeuksissa tapahtuneen. Myös viimeaikaisessa lainsäädännössä on hyväksytty käsiteltäviin asiamääriin perustuva asioiden keskittäminen vain niihin kärjäoikeuksiin, joissa erityisosaamista vaativia asioita todellisuudessa on. Tämä ilmenee muun muassa yrityssaneerauslain muutoksesta 247/2007.

Edellä kerrotun kehityksen kanssa ristiriidassa on mietinnön mukainen osakeyhtiölain mukaisten asioiden keskittäminen kaikkiin 27 kärjäoikeuteen. Seurauksena olisi, että runsaassa parissakymmenessä kärjäoikeudessa näitä asioita ei esiintyisi juuri lainkaan, mutta siitä huolimatta kärjäoikeuksien pitäisi ylläpitää valmiutta käsitellä näitä asioita, mikä edellä kerrotuin tavoin on vaikeata. Sen vuoksi Helsingin kärjäoikeus esittää, että osakeyhtiölain mukaisissa asioissa toimivaltasäännökset säilytetään ennallaan eli nämä asiat keskitetään Ahvenanmaan, Helsingin, Pohjois-Savon, Päijät-Hämeen, Oulun, Pirkanmaan, Varsinais-Suomen ja Vaasan kärjäoikeuksiin.

Myös merioikeusasioita ei ole ollut eräissä kärjäoikeuksissa lainkaan tai niitä on ollut niin vähän, että erityisosaamisen säilyttäminen vaarantuu. Nämä asiat voitaisiin keskittää vain Helsingin, Turun, Vaasan, Etelä-Savon ja Ahvenanmaan kärjäoikeuksiin.

Sotilasoikeudenkäyntiasiat on käsiteltävä niissä kärjäoikeuksissa, joiden tuomiopiirissä joukko-osastot sijaitsevat. Joukko-osastoissa ja niiden sijainnissa on tapahtunut muutoksia, jotka on otettava huomioon

myös toimivaltasäännöksissä. Sotilasoikeudenkäyntiasioissa toimivaltaisten käräjäoikeuksien määrää voidaan vastaavasti vähentää.

Laamanni

Eero Takkunen